

нѣма протестантскѣ вѣрѣ. Въ Чехско ся натѣкнули иезуити-ти. До Бѣлогорскый бой Бохемия была една отъ най-просвѣщены-ты земли въ Европѣ; а послѣ испаднѣла много, та веке не можила да ся свѣземе. (Отъ тогава Хабсбурги-ти ся заловили наздраво да по-нѣмчевать тѣхъ славянскѣ земли).

Царь Фердинандъ земь отъ Фридриха V владовища-та му на Рейнъ, и гы далъ на Максимилиана Баварскый, заедно съ курфирскѣ-тѣ титлѣ. Войвода-та на Максимилиана Баварскый, графъ Тилли, който былъ суровъ и много искусенъ войникъ, свѣсѣмъ съсиналъ бохемскѣ-тѣ земли, кога бохемци-ти не рачили да припознаять Максимилиана за свой курфирстъ. Отъ протестантскы-ты князове, който възстанѣли срѣщо царя, най-много ся отличилъ графъ Мансфелдъ. На германскы-ты протестанты дошълъ на помощь и датскый царь *Христианъ IV* (подканенъ отъ кардиналъ Ришелье). На Фердинанда II до тогава му помагала най-много католическа-та Лига, та затова нѣколко зависилъ отъ неѣ. А кога видѣлъ, че Датчане-ти станѣли едно съ неприятеле-ты му, наумилъ да си нагласи свои войскѣ, и напѣлъ за тѣхъ работѣ да ѣ извѣрши Валленштейнъ.

Албрехтъ Валленштейнъ былъ бохемскый бояринъ, сынъ на протестантскы родители; нѣ останѣлъ отъ малѣкъ сираче, та былъ даденъ да ся учи въ едно иезуитско училище, отдѣто излѣзълъ распаленъ католикъ. Когато ся подкачила Тридесять годишня-та война, Валленштейнъ былъ войвода на единъ пѣлкъ, и ся прочюлъ въ боя при Бѣлѣ-горѣ. Фердинандъ като смирилъ Чехы-ты щедро надарилъ Валленштейна съ хубавѣ-тѣ бохемскѣ земли, и му далъ графскѣ титлѣ. Валленштейнъ за това ся обреклъ на Фердинанда да му събере 50,000 души войскѣ, и да ѣ храни и обличя самъ, нѣ съ уврѣзъ той да ѣ заповѣда; Фердинандъ ся склонилъ. Валленштейнъ тогава распратилъ хора съ тѣпане по Бохемиѣ и по ближны-ты славянскы и нѣмскы земли да събира войскѣ; войнишко-то сърдце на Валленштейна и богатство-то му наистинѣ примамили